

Տարեկան գինը 10 րուբլի է և տարվաը և
7 ամսվաը 6 րուբլի է
Առանձին համարները ՄԱՍԻՆ ՏԵՂ 6 ԿՊ.
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատանը.
Մեր հասցեն՝ Тифлис, редакция «Мшакъ»
Соломоновская ул., № 21.
Tiflis, Rédaction „Mschak“
Խմբագրատան աս է և ֆ օ ն № 2-53.

Խմբագրությունը բաց է առաւօտեան 10-2
(բաց է կիրակի և տոն օրերից)
Յայտարարութիւնը ընդունվում է ամեն լիցւով
Յայտարարութիւնները համար վճարում են
իրաւանիւր տողաւորէն 20-10 կօպ.
Տպարանի աս է և ֆ օ ն № 67.

ՄՇԱԿ
Հասցեն՝ ТИФЛИСЪ, Редакция «МШАКЪ».
TIFLIS, Rédaction du journal «MSCHAK».

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-ԻՑ ՄԵՆԶԵՐ
ՏԱՐԱՎԱՅ ԿԵՂԶԸ 3 ՐՈՒԲԼԻ
Բաժանորդագրութիւնը ընդունվում է խաւանքիւր
ամսի 1-ից սկսած:
Հասցեն փոխելու համար պէտք է ուղարկել
նախ հին հասցէն և 40 կ. նամակագրութեան
Հին ՀԱՍՏԱՍԻՆ և 40 կ. չափարկութեան խնդրանքը՝
հասցէն փոխելու վերաբերմամբ՝
ԳԼ ԹՈՂԻՎԵՆ ԱՆԵՏՏԵՄԵՐԻՆԻ
ՎԵՐԱՊԵՐՈՒՄ ԵՐ ԿԵՂԶԸ 10 ԿՊԱՆԻՆԻ

«Ք. Բ.»-ն հաղորդում է, որ դա-
նիական մամուլը խոստացոյնս դատա-
պարտում է Աւստրիայի և Գերմանիա-
յի վերաբերմունքը դէպքի Հայաստա-
նում կատարվող թիրաքական գաղա-
նութիւնները:

«ՔԵՄԵ»-ը գրում է. «Մեր Սօֆիայի
հայերը Բաղրատովի յուշագիրը ներ-
կայացրին թիրաքաց գաղաւթութիւննե-
րի մասին, նրանք յայտ ունէին հան-
դիպել ըստ համակրանքի մի ժողով-
րի կողմից, որ 40 տարի առաջ
ապրում էր այն, ինչ այժմ ապրում
են հայերը և որ հայերի նման խնդ-
րեց Ռուսաստանի և Անգլիայի օգնու-
թիւնը»: Մտնելով լորդ կրօնմէրի մա-
սին, լրագիրն ասում է. «Պատմութեան
սեփականութիւնը կը դառնայ, որ Բոլ-
շակներն ձեռք է մեկնում թիրաքա-
յին, երբ նրա ազատարար Ռուսաստա-
նը մեծ բողոքաւոր Գլաւոստի
հայերից հետ միասին կուտում է,
որպէսզի պոկէ թիրաքական ճանկերից
ազատութեան ծառաւի հայ ժողո-
ւորը»:

ՔԻՐԻՂ ՅԵՂԱՆԻՍ ԵՄԱՎԻԼ
(Նամակ խմբագրութեան)

Թիֆլիս, 6 հոկտեմբերի
Միջուկում եմ «Մշակ» լրագրի յարգելի
խմբագրութեան՝ տեղ տալ իմ ներկայ նա-
մակին:

Իմ յայտնեցին, որ մի քանի ժամա-
կից ի վեր հայկական մի քանի լրագիրներ,
խօսելով իրանց հեղափոխութեան կատար-
ած մասին թիրաքայնութեան, խոսել են և իմ
նամակը կանգնում եմ հաւատով, որ այդ
արված է սխալմամբ, առանց դիտարու-
թեան Սակայն պարզ եմ համարում ծա-
նոցանքի հասարակութեան, որ «է միայն
ևս չարիք է ևս հասցրել հայերին, այլ օգնել
եմ նրանց բազում անգամ, երբ առիթ է
ներկայացրել:

Առաջին Սեօյմէն Ավայում ես իրկել
եմ 154 հայեր—տղամարդ, կին և երեխա—
որոնք փախել են Աւստրիայի դիւղից, նրանց
խնամուշակ է կրկնակի բազմացրել, ես ա-
զատեցի նրանց Բեքէշէլի վանքը՝ հինգ
հազարի վրա և պաշտպանում եմ ձեռնա-
նակները: Ներկայումս անգամ, իմ վերջին արշա-
ւանքի ժամանակ Շառախ, հարաւարեւմուտ-
քում, ես պատահեցի իմ ճանապարհի վրա
հայ և ասորի փախուսածներին, որոնք հե-
տեքին ինձ ամենայն վստահութեամբ:

Այսպէս յանձնարարեցի Բոճիկի ջիւր-
դերին ոչ մի չարիք չը հասցնել ջիւրա-
նաներին, իսկ երբեք ջիւրդերը յանձ-
նեցին իմ ձեռքը կամ զիւրի հայերին,
որոնց ես ուղարկեցի Շառախ:

Վերջապէս վանքի նախնինքն ժամանակ
ես գրի իմ ձեռքը բազմակիս եղիւնդոս
Մանա սրբազանի, նրա հետնորդների Կա-
թողիկոս Ալեքանի (վանքի վճարակի առանձին
նամակով), պարծն Լեւոնի և իր եղբոր
(Թարգմաններ անգլիական և ֆրանսիական
հիւպատոսարաններ), ինչպէս և նրանց
ընտանիքներին—այս ամենը թւով 40 հազար—
արամաւորութեան ներքոյ:

Իմ կարծիքն է, որ ամեն մի կոտորած
առաջ է բերում նոր վերածնունդութեան,
ուստի և ես խորհուրդ եմ տալիս ջիւրդե-
րին և հայերին միմեանց չարիք չը հասց-
նել, եթէ կամենում են հասնել իրանց նպա-
տակին:

Հնդուստէյն, յարգելի խմբագիր, իմ խո-
րհ յարգանքս հաւատարմութեամբ:

Արիւր-Բաղդա Նեղաւոր

**LORD BRICE-ի ԴԻՄՈՒՄԸ ԶԵՂՈՒ ՊԵ-
ՏՈՒԹԱՆՆԸ ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԿՈՏՈՐԱՆԵՐՈՒ**

Մեծասանները ժաման քաղաքակրթ
աշխարհի խղճը սկսած արթնալու Անոր
ուշ արթնալուն մէջ մենք հայերս ալ միջոց
բաժին մը ունենք, քանի որ չկրցեցինք փա-
մանակին, որը օրին կոտորածներու մասին
լայն տեսող վարկածային մատնանքնա-
թիւնները կանանաւոր կերպով հաղորդել
չէրը պետութեանց մամուլին, այդ կեր-
պով իրազեկ պահած կը լինէին չէրը աղ-
բութիւնները թիրաքայնաց դժբաղդ կա-
ցութեան մասին:

Լորդ Բրայս հայկական կոտորածներու
առթիւ հետեւում ուղարկում նամակ ուղղու
թիւ անգլիական պարլամենտի անդամ Mr.
Aneurin Williams-ին՝ կառնարկէ դիմել
չէրը պետութեանց միջոցաւ Գերմանիոյ,
որպէս զի այդ վերջինը աղէ իր գաղա-
կից թիրաքայնաց արդիւնքը համար հոյ-

մերկան «Միացեալ Մամուլին»՝ լայն ա-
սած է նրա-Եսթի թիրաքայնութեան մէջ:

Սիրելի տիւր Ուրիւնմս,
Իրաւացի է ձեր այն կարծիքը, որ քա-
ղաքակրթ աշխարհը, մասնաւորաբար ա-
մերիկեան ժողովուրդը, պէտք է գիտնայ,
թէ ինչ բարբարոսութիւններ տեղի ունե-
ցան Աւստրիայի թիրաքայնութեան մէջ այս վերջին
մի քանի ամիսներու ընթացքին Միայն
չէրը աղբերու, զիւրաւորաբար մարդասէր
Ամերիկայի հասարակական կարծիքը կարող
է կանգնեցնել թիրաք կառավարութեան ա-
ւերիչ ձեռքը:

Թիրաքայն և դաշնակցներու մէջ պատե-
րազմ սկսուելուն պէս, թիրաք կառավարու-
թիւնը կազմակերպեց և այնպէս սկսաւ
անտրոջ անգլիական թիրաքայնութեան ճիւղ-
առնայ հայ ցեղի բնակչութեան Հայ ժողո-
ւորը, խաղաղ դիւղացին և արհեստաւո-
րը, որոնք կապուել Արեւիկան թիրաքե-
անաւորութեան մէջ, հաւատարմով կը մնա-
յին Անտրոջ չէին ապստամբած, անգլէն էին
Անտրոջ շատերը կը ծառայէին թիրաք բա-
նակին մէջ: Բայց անտրոջ ջիւրաւորներ
էին, և թիրաք կառավարութիւնը անշուշտ
գիտէր, որ անտրոջ չէին համակրել իրեն,
որովհետեւ ձեռք չէ կողոպտած եւ քանանք
դարձրել ի վեր, 1895—1896 թ. և 6—7
տարի առաջ ևս կոտորած էր տանեալ հա-
ղաւ անմեղ հայեր:

Բայց այս տարւան ջարդերը գերազան-
ցեցին 1895—96-ին: Այն տեղեկութիւն-
ները, որ սկսան հասնել Արեւմտեան Աւրո-
պա դաշնական կողմերէ և որոնց ստորջ ըլ-
կին ամեն կապուած վեր է, միաբերան կը
վկայեն, որ Փոքր-Ասիոյ և Հայաստանի
բովանդակ ջիւրաւորութեան ժողովուրդը դիտա-
ւորելով կերպով բնակչիւ հրած է: Զինուո-
րական ծառայութեան համապատասխան
կին: Միացեալ բնակչութիւնը երկու սեռի ծե-
րեր և երախայ, հասնելով իրենց տուններէն,
զինուորներու և մեծ մասամբ ըստեմ հան-
աւած թիրաք ծառայողներու ուղիղութեամբ
ըջուած են Միջին և Նիւրաւի միջին
գտնուած ամայի անապատները: Շատերը
անտրոջ կամ կը մեռնին և կամ սպան-
նուած են ճանապարհին, բայց անշուշտ
ողջ մնացածներն ալ երթարկուած են, վաղ
կամ ուշ, մասնաւոր ևս արդէն օկէ մէկը
անտրոջ և փախչելով չկրցալ վերադա-
նալու իր կայքին, ուր իրենց տեղերէ բե-
րուած մասնագիտանալու յանձնարած են
անտրոջ հողերն ու տները: Երկրի մը համար
չկայ առիթ մեծ աղէտ, քան սպաննուած ա-
նոր ժողովուրդին մատուցական, աշխատակը
և կրթութեան դասակարգին: Բայց այդ մասին
թիրաքայն յերկր անխղճ և անզուրկ վա-
րէշները ըսաւ չին մտածել:

Տրապիզոնի մէջ, ուր կային 10,000-է
աւելի հայեր, որոնք խաղաղ կերպով կաղ-
րէլին իրենց մասնագիտանալու դրացիներուն
հետ, Պոլսէն եկած հրամանի վրայ ձեռա-
կալուցանու իրենց շատ մը բարի հարեան-
ները ի զօր փորձեցին թաղանջել և պաշտ-
պանել զանոնց, զորքերը օրտաքին, տունե-
րէն դուրս հանեցին, հաւաքեցին ծովի ե-
ղբըրը, նստակիւրու մէջ լցնելով տարին
գրեթէ չէին չէին իրենց լոկալները: Բայց
մարդկանց, կանանց և երախայոց Դիմա-
ղաւթները անհար իր, օրովհետեւ երկ-
տասարեւորը զինուորական ծառայութեան
մէջ էին, իսկ մնացեալները աղէտ: Այս
բոլորը նկատարած է Բալթիոյ հիւպա-
տոն, որ եղած է անհաստատ:

Ամբողջ երկրի գոհեցում թիրաք ոչ ոք կա-
րող է ձգել: Կը կարծուի, որ ամեն ի-
րենց կեանքը փրկելու մասնագիտանալու
մէջ էին, իսկ մնացեալները աղէտ: Այս
բոլորը նկատարած է Բալթիոյ հիւպա-
տոն, որ եղած է անհաստատ:

Ամբողջ երկրի գոհեցում թիրաք ոչ ոք կա-
րող է ձգել: Կը կարծուի, որ ամեն ի-
րենց կեանքը փրկելու մասնագիտանալու
մէջ էին, իսկ մնացեալները աղէտ: Այս
բոլորը նկատարած է Բալթիոյ հիւպա-
տոն, որ եղած է անհաստատ:

Ամբողջ երկրի գոհեցում թիրաք ոչ ոք կա-
րող է ձգել: Կը կարծուի, որ ամեն ի-
րենց կեանքը փրկելու մասնագիտանալու
մէջ էին, իսկ մնացեալները աղէտ: Այս
բոլորը նկատարած է Բալթիոյ հիւպա-
տոն, որ եղած է անհաստատ:

Ամբողջ երկրի գոհեցում թիրաք ոչ ոք կա-
րող է ձգել: Կը կարծուի, որ ամեն ի-
րենց կեանքը փրկելու մասնագիտանալու
մէջ էին, իսկ մնացեալները աղէտ: Այս
բոլորը նկատարած է Բալթիոյ հիւպա-
տոն, որ եղած է անհաստատ:

Ամբողջ երկրի գոհեցում թիրաք ոչ ոք կա-
րող է ձգել: Կը կարծուի, որ ամեն ի-
րենց կեանքը փրկելու մասնագիտանալու
մէջ էին, իսկ մնացեալները աղէտ: Այս
բոլորը նկատարած է Բալթիոյ հիւպա-
տոն, որ եղած է անհաստատ:

Ամբողջ երկրի գոհեցում թիրաք ոչ ոք կա-
րող է ձգել: Կը կարծուի, որ ամեն ի-
րենց կեանքը փրկելու մասնագիտանալու
մէջ էին, իսկ մնացեալները աղէտ: Այս
բոլորը նկատարած է Բալթիոյ հիւպա-
տոն, որ եղած է անհաստատ:

Ամբողջ երկրի գոհեցում թիրաք ոչ ոք կա-
րող է ձգել: Կը կարծուի, որ ամեն ի-
րենց կեանքը փրկելու մասնագիտանալու
մէջ էին, իսկ մնացեալները աղէտ: Այս
բոլորը նկատարած է Բալթիոյ հիւպա-
տոն, որ եղած է անհաստատ:

Ամբողջ երկրի գոհեցում թիրաք ոչ ոք կա-
րող է ձգել: Կը կարծուի, որ ամեն ի-
րենց կեանքը փրկելու մասնագիտանալու
մէջ էին, իսկ մնացեալները աղէտ: Այս
բոլորը նկատարած է Բալթիոյ հիւպա-
տոն, որ եղած է անհաստատ:

Ամբողջ երկրի գոհեցում թիրաք ոչ ոք կա-
րող է ձգել: Կը կարծուի, որ ամեն ի-
րենց կեանքը փրկելու մասնագիտանալու
մէջ էին, իսկ մնացեալները աղէտ: Այս
բոլորը նկատարած է Բալթիոյ հիւպա-
տոն, որ եղած է անհաստատ:

Ամբողջ երկրի գոհեցում թիրաք ոչ ոք կա-
րող է ձգել: Կը կարծուի, որ ամեն ի-
րենց կեանքը փրկելու մասնագիտանալու
մէջ էին, իսկ մնացեալները աղէտ: Այս
բոլորը նկատարած է Բալթիոյ հիւպա-
տոն, որ եղած է անհաստատ:

դպի, ինչ որ ալ ըլլայ իր ցեղային ծա-
ղուկը և որ կողմին ալ յառած ըլլայ իր
համակրանքը ներկայ պատերազմին Ով որ
մի քիչ գոհ լինի, չէ կարող չիղծալ թիրաք
կառավարութեան գաղաւթութեան այս ա-
նոգանական գոհեցում: Ինչ կարելի է ընել
Անշուշտ մենք ամենքս կրնանք ներթափա-
ցել Ռուսաստան ազատաստան փախա-
կաններուն: Բայց ով կարող է կանգնեցնել
կոտորածները: Թիրաքայն հետ պատերազ-
մող դաշնակցի պետութիւնները չեն կարող
միակ պետութիւնը, որ կարող է, Գերմա-
նիան է: Ամերիկեան հասարակական կար-
ծիքը, արձագանք տալով չէրը աղբերու
խղճին, պէտք է ստիպէ Գերմանիային դու-
րալ իր աղբերութիւնը՝ արդիւնք հա-
մար թիրաք կառավարութեան վերջնակա-
նապէս ի կատար ածել իր գոհալային ծրա-
գրը:

Յերջ յարգանք՝ Բրայս

Վերջինիս նամակի առթիւ «Daily
News»-ը միևնույն համարին մէջ ապա-
մ է հետեւում խմբագրականը:

Ամերիկեան և իսկ չէրը աղբերը ընդ-
հանրապէս իրենց միակ պատեհի տեսակետով
չեն կարող անտես թողուլ լորդ Բրայսի ի-
րենց ուղղած այսօրուայ դիմումը Մար-
կային երկակարգութեան, բարեգաղափար
անկարող է լըջը պատկերացնել Հայաս-
տանի և Փոքր Ասիոյ մէջ կատարուած այս
սարսափներու ամբողջ պատկերը թէպէտ
իրաւութիւններն անյայտ են:

Զիւրա քառորդ միլիոն հայեր փախած
ապստամբած ըլլան Ռուսաստան, աւելի մեծ
թիւ, հաւանականաբար ոչ պակաս կէս մի-
լիոն, կոտորուած և արքայուած են Աքսո-
րուածները արդէ կը մեռնին թիրաքեւ
թափան վարմունքին, սովին և հրանա-
լութեան: Կոտորածները տակաւին կը շարա-
նակուին: Տրապիզոնի մէջ կատարուածնե-
րու նկատարութիւնը, զոր կուտայ իտա-
լացի իրաւաստը, հիմնուած ականատեսու-
ներու վկայութեանց վրայ, հաղաւոր ան-
մեղ, անգլէն հայերու, մարդկանց, կանանց
և երախայոց ծովի մէջ խեղդելով խիտ
յաղակաշակման ձև մը և հաւանականաբար,
որոնց նմանը աշխարհ չէ տեսած: Ամբողջ
ջիւրաւորայ աղբի մը բնակչութեան է: Տա-
րապիզոնի է, որ Գերմանիայի աղբուր չէրը
պետութեան այս դիմումին՝ միջամտելու
կամ արդիւնք համար իր մասնագիտանա-
լու համար իր միջամտութիւնը ներկայ պա-
րագային տարրերէն մնայ: Բայց և այնպէս
բոլոր ջիւրաւորայ աղբերու պատերազմու-
թիւնն է ամեն ջանք ի դուրս չէլի և ամեն
միջոց փորձել վերջ դնելու համար այս սև
սարսափներուն, որոնք բարձր ցրուած
կանգնած են հաւաքարային պատերազմի
արեւմտից օղբերգութեան մէջ: S. Գ.

ՀԱՄԱԾԻԱՐԱՅՈՒՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ
—
ՌԻՐԱԹ-ԳԵՐԱՄԱՅԻՆ ԵՒ ՌԻՐԱԹ-ՄԱՍ-
ԻՆԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

(Պետ. Հնդ. Գործ.)
7 հոկտեմբերի
ՊԵՏՐՈՂԱՅԻՆ. — Պաշտօնական Գերազոյն
Չորանամանատարի շաբաթ կողմից:

Միտալայի խնդրի շրջանում, Օ-
լայ շրջակայքում կողմերը շարու-
նակում են Այդ խնդրից դէպի ա-
րեւելք ընկած անտառների մէջ, ինչ-
պէս և ուրիշ տեղերում՝ կողմերն են:

Մեր Միտալայի շրջանում երկ
թուրք կատարեցին ձերբակալութեան հա-
յաւոր լըլլալ Միտալայից դէպի հա-
ւաւարեւմուտը, նետելով մի քանի
տասնակի ռումբ:

Բոլորակոյ լըլլալ դէպի հիւսիս թըլ-
նամին յարձակում կողմերը շարու-
նակում են Այդ խնդրից դէպի ա-
րեւելք ընկած անտառների մէջ, ինչ-
պէս և ուրիշ տեղերում՝ կողմերն են:

Մեր Միտալայի շրջանում երկ
թուրք կատարեցին ձերբակալութեան հա-
յաւոր լըլլալ Միտալայից դէպի հա-
ւաւարեւմուտը, նետելով մի քանի
տասնակի ռումբ:

Բոլորակոյ լըլլալ դէպի հիւսիս թըլ-
նամին յարձակում կողմերը շարու-
նակում են Այդ խնդրից դէպի ա-
րեւելք ընկած անտառների մէջ, ինչ-
պէս և ուրիշ տեղերում՝ կողմերն են:

Մեր Միտալայի շրջանում երկ
թուրք կատարեցին ձերբակալութեան հա-
յաւոր լըլլալ Միտալայից դէպի հա-
ւաւարեւմուտը, նետելով մի քանի
տասնակի ռումբ:

Բոլորակոյ լըլլալ դէպի հիւսիս թըլ-
նամին յարձակում կողմերը շարու-
նակում են Այդ խնդրից դէպի ա-
րեւելք ընկած անտառների մէջ, ինչ-
պէս և ուրիշ տեղերում՝ կողմերն են:

Մեր Միտալայի շրջանում երկ
թուրք կատարեցին ձերբակալութեան հա-
յաւոր լըլլալ Միտալայից դէպի հա-
ւաւարեւմուտը, նետելով մի քանի
տասնակի ռումբ:

Բոլորակոյ լըլլալ դէպի հիւսիս թըլ-
նամին յարձակում կողմերը շարու-
նակում են Այդ խնդրից դէպի ա-
րեւելք ընկած անտառների մէջ, ինչ-
պէս և ուրիշ տեղերում՝ կողմերն են:

Մեր Միտալայի շրջանում երկ
թուրք կատարեցին ձերբակալութեան հա-
յաւոր լըլլալ Միտալայից դէպի հա-
ւաւարեւմուտը, նետելով մի քանի
տասնակի ռումբ:

ՍԱՃԿԱՆՑՆԵՐԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ
սրանով յայտնում է հայ հասարակութեան, որ Կրծանիւմ, Միւսնաւոր վաճի-
րաւում ապստամբած 150—170 օրերի խնամակալութիւնը սեպտ. 15-ից վերցրել է իր
վրա՝ հաղաթով նոցա առօրեայ ծախքերի և մատակարարութեան մասին:
Միւսնաւոր յայտնելով այս մասին, կոչ է անում բոլոր նրանց, որոնց սրանի մօտ է
աւերեալ հայրենիքից փախած դժբաղդ օրերի կեանքի գոյութեան ապահովութիւնը, թող
բարեհաճեն իրանց լուսնի, ինչ չափով էլ լինի նա, ներհարեալ այդ տարբաղդ օրե-
րին անուցանելու և ազգային ոգով դատարարելու համար:
Նօտիքաւորութիւններ թէ գրամով և թէ զանազան իրերով՝ խնդրում է ուղղել հետեւեալ
հասցէն և ք ի ն:

1) Միւսնաւոր նախագահ Արշակ Սաֆարեանին, Купеческий банк.
2) Միւսնաւոր անգամ-գանձապահ Յակոբ Տէր-Յարութիւնեանին, Кафе «Централь»
(Эрив. площадь).
3) Միւսնաւորի գաղթում կառավարչին:
ա. 658. 10-9

◆ ԲԱԶԶՈՒԿՈՒՄ գտնվող բազմաթիվ գործերն

Պովրդի վրա, որ զ
և կառավարութեան

1890

«Իդէա նացիօնալիզմի Սօլունիում զօքք ի-
ջնոնկուր ապիք Եւրոպայի մէջ» Աճ. Գ. Ե.

Պատմական հարցերի և խնդիրների մասին քննարկումները անցան հարյուրամյակի փոխանակության շրջանում։

Պատմական հարցերը չեն կարող ծաղկալի ասել, որ պետի նրանց թիվները քայն ծառայությունը և ապագա թերթերը հայտնի լինելով ամեն ինչի մեջ պետական շնորհից, որը, փոխելով միևնույնությունը, փոխում է նաև իր քաղաքական ուղղությունը։ Յուրաքանչյուր հարկաբեր է ուղղակի ստեղծել Այդ անկ շատ հեղափոխ, որովհետև ըստ աշխարհագրական դրությունն նա գտնվում է համաժամանակական մեծ պետությունների իշխանության տակ։

—

ՊԱՏԵՐԱԶՆԵՐ ԾՈՒՐԶԸ

—

«Բ. Բ.»-ին հաղորդում են Կոպենհագենից, որ ինքնինում 10,000 ցուցարարներ են երթ կայծակների փողոցներով, բողոքելով 60 տարեկան աղաքաբեկացի զինուորական ծառայության կանչելու դեմ, ապառքելով «Հալաուստի» և հայտ, Չորեքը կրակեցին։ Կան շատ սպանվածներ և վիրավորվածներ։

«Բ. Բ.»-ին հետագումը են իտալալեռայից, որ Զալչաբի և Պարուշինի միջև

250 բօլդար յարձակվեցին սերբիական
գնացքի վրա, բայց վանվեցին, կորցնելով
160 սպանված և վերաւոր:

◆ Կարգադրված է, որպէս զի այն օ-
ֆիցերներին և զինուորներին, որոնք երկու-
անգամ հետացել են պատերազմի դաշտից
վէրքերի կամ գագերով թռնաւորվելու,
բայց ոչ հրահրված թիան պատճառով, երրորդ
անգամ չուղարկուի կռիւ, իսկ այն ան-
ձանք, որոնք թէ՛ուզ պիտանին են գինւու-

բական ծառայութեան և ճերկայումս գլու-
նելում են կուր մէջ, բայց երբորդ անգամ
աղաղակված են եղել պատերազմի դաշտից,
նշանակել պահեստի բառալիօններ մէջ:

◆ Բաւաւրէստից հեռագրում են «Ր.
Ս.»-ին, որ սերբիական շտաբը ամրացնում
է Զայչար-Պրախովո զօրագիծը, որպէս զի

արգելք լինի գերմանական և բուլղարական
զօրքերի միանալուն:

ՎԵՐԶԻՆ ՏԵՂԵ

(Phen 24-9-81)

հակառակը

၁၂၃၄

Ասկվիտը տվարացել է աղիքների բորբո-
քեւմով, ուստի և նրան անհրաժեշտ է մի
քանի օր լիակատար հանգստութիւն:

Կարծես իրաժառանգանը ստիկ անձնական
պատճառներով իր քաղաքում չէր հասնում
պատճառներին մեծ նշանակություն տալու Կառլոս
ցեղին կարենեալ ռանին նախկին տղով:

Քրիստիան — Ապատոմներին և առաջակին
կարենեալ յարակաւ զործեցին Դեղին
բարուն և Բիրենեալ վրա, բայց վաճառեցին
Սեպտեմբերի 10-ին նրանք պաշարեցին
Ուստանդ զինուորական պահակախոյրը, բայց
պատճառներին 26-ին ցրեցան եղան, կոն-
զով խառն զօրութեանն և առաջակին տներին
Կարենեալ պաշարեցին իր անունով հին:

ՂԱԽԻՁ. — Այսօր ցրեցիվ Տօլիակ փողով
յուրով պանփող արհեստանոցներին մէջ տեղի

Այս պատճառովն ամենուն հաճեի աս

Թէմ իւանին, ար

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

նքը բռնեց և հազցրեց երգիծաբանին ա-
սելով.

— Սա իմ ձեռքով լքեց հաղթանակ հս մեր
ազադութիւնը: Թեանս և մասաւորապէս մեր
քաղաքացիները, որ կրեան և մինչև մահ ծառայեց
երկրեւորին, թէ պէտք է մարդկութիւնը տա-
րի տակ տարել և անասնութեան տարազն
ազնայն:

Երբ Զիդզէի դաւառի սահմանը մասն,
Ախտաւարներն ամբողջապէս մերկացան,
լրանց հաղթանասիրեր բոլորյաների մէջ կա-
ռուեց և պահեցին, սկսեցին իրենց ևս բո-
լիկ թափառել նախ Վրաստ. Նրանք միայն
չէին կաղաթեց, փութաւ (սփռեցին ին) ռուէին
լեւորել կապած, հալած և մահայն հանաւ: Սե-
րկիսեա թաղութիւնը այս վրձնակի մէջ ու-
նեղութեմ գնում էր իր վայրենաութեան տու-
ր կատարելու:

Անպարկաւ նախ պաշտօնիսներն ու նա-
ստառիները թէև չէին կարողանում զսպել
լրանց փութկոցները, բայց աշխատում էին
վիրաւորել ուխտաւորներին սնահաւատու-
թիւնը:

Երբ փութաներով ծածկված զնունմ էին հ
խառնաբերող ղեկի Ֆիզիկ, մեշարան մո-
հեցան հսակ հեռագրատան դռնակալին խ
հայտադր հեռագրերը առեց Կահրեբ Թեվ-
ի-կ-վաշալին, և
Ահհառն երկխոսողիտաթիւնս եմ յայտ-
նում ձեր հովանւո մակ վայելած յայտ-
րի համարը նոր վտառ ցաւս եմ յայտ-
նում, որ չը կտրողացայ անձամբ ձեզ յայտ-
նը հրաժեշտու և այս րօպէին մերկացած
զեր շորթներեք՝ բոլրէ թափառում եմ ան-
հոգիանման ծովացած անտաղառում թխան
հաշտելի նիւսն մի օտաթի կեանքս վառահանծ:

ՀԵՌԱՊԵՐԸ ԽՐԴԵՎԸ ԿԱՐԴԱԼՈՒՅ յԽԱՅ՝ ԿՆ

[illegible]

ԵՃ Է: Դէպքի տեղը այցելեցին Պռ. անկա-
էն և Մայրկին:

Երկրորդ օրը հասկերական հաստատատվելով լուսնային

— Այդ պարագային էլ ժուրի արդեն չը

— Rongt f'iz...

րիկն և ժշբէնքս զաւելլ, արդէս զի
 զգիծաբանը իր երկի՝ «Դէսթաւր-Ամմէն»
 կըրորէ հասօրը չէ կարողանայ անպար
 աւարաստում և խախտանկել իշխանու-
 ւն կարմիր-Համիդի արքունիքում:

